

Høringssvar fra Malvik idrettsråd – Rapport fra Idrettsrådsutvalget

Malvik idrettsråd takker for muligheten til å gi innspill til rapporten fra Idrettsrådsutvalget. Vi ser positivt på arbeidet som er gjort, og ønsker å bidra til en videreutvikling av idrettsrådenes rolle, legitimitet og funksjon – både i Norges idrettsforbund, blant idrettslagene i kommunen og i samspill med kommunen som premissleverandør.

1. Idrettsrådenes finansiering

Spørsmål 1: Permanent ordning med inntil 5 % av LAM til drift og felles tiltak

Malvik idrettsråd støtter en permanent ordning med inntil 5 % av LAM til drift og felles tiltak. Dette vil gi økt forutsigbarhet og mulighet for profesjonalisering av idrettsrådenes arbeid. Det vil styrke vår evne til å koordinere felles tiltak, drive politisk påvirkning og støtte idrettslagene i kommunen.

Spørsmål 2: Kravet om kommunalt bidrag tilsvarende LAM-summen

Vi mener at kravet om kommunalt bidrag bør fjernes. Et slikt krav kan i praksis bli en barriere for mange idrettsråd og skape ulikhet i finansieringsgrunnlaget. Å fjerne kravet vil gjøre det enklere å sikre drift og tiltak, og bidra til en mer rettferdig ressursfordeling.

Vi kan ikke sette oss i en situasjon der vi internt i idretten opprettholder en barriere for tilskudd til idrettsrådene. Vi vet at flere kommuner har økonomiske utfordringer, og ved å stille krav om kommunalt bidrag, gjør vi oss sårbare for kommunale kutt.

Spørsmål 3: Øvrige forhold ved finansiering

Malvik idrettsråd mener at en nasjonal, sentral finansieringsordning vil bidra til å styrke idrettsrådenes legitimitet – både i idrettsorganisasjonen og i møte med kommunen. Når idrettsrådene får en tydeligere plass i den nasjonale strukturen og en forutsigbar finansiering, signaliserer det at rådene har en viktig funksjon i å koordinere, utvikle og representere idretten lokalt.

En slik ordning gir også Norges idrettsforbund mulighet til å stille tydeligere forventninger til idrettsrådene, og utfordre dem til å ta en mer aktiv rolle i:

- Oppfølging av idrettslagene lokalt
- Kompetanseheving og samhandling mellom lagene
- Fremme inkludering og mangfold
- Styrke dialogen med kommunen

Vi ser for oss at en sentral finansieringsmodell kan kombineres med insentiver knyttet til aktivitet, samarbeid og utvikling. På denne måten får idrettsrådene både støtte og blir utfordret til å vokse i rollen som lokal idrettspolitisk aktør.

Det bør også utredes nærmere modeller for frikjøp av medlemmer i idrettsrådene, slik at de får reell mulighet til å bidra i utviklingsarbeid.

2. Idrettsrådenes organisering

Spørsmål 1: Vurdering av ulike modeller

Malvik idrettsråd støtter forslagene om sonemodellen og tettere oppfølging fra idrettskretsen. Dette er modeller som kan bidra til å styrke idrettsrådenes kapasitet og samhandling, særlig i kommuner med begrensede ressurser. Vi mener at idrettsrådene har en viktig politisk rolle, og at det derfor er de valgte medlemmene – særlig styret – som bør være hovedfokus for kompetanseutvikling og nettverksbygging.

Vi stiller oss kritiske til etablering av egne nettverk for daglige ledere, da dette i hovedsak handler om drift og ikke om den politiske og strategiske funksjonen idrettsrådene skal ha. I stedet bør det legges større vekt på å utvikle nettverk og støtteordninger for styreledere, som ofte har det overordnede ansvaret for idrettsrådets arbeid og kontakt med kommunen.

Spørsmål 2: Øvrige forhold ved organisering

Vi anbefaler at det utvikles nasjonale retningslinjer for samhandling mellom idrettsråd og idrettskretser, og at det etableres digitale verktøy og møteplasser som styrker styrenes arbeid. Det bør også vurderes å etablere en nasjonal ressursbank for idrettsråd, med maler, veiledere og eksempler på god praksis.

3. Idrettsrådenes rolle i idrettsorganisasjonen og kommunen

Spørsmål 1: Styrking av politisk rolle overfor kommunen

Idrettsrådene bør få en formalisert rolle som høringsinstans i kommunale saker som berører idrett. Vi anbefaler at idrettsrådet får fast plass i kommunens planprosesser og at det etableres faste dialogmøter med politisk og administrativ ledelse.

Malvik Idrettsråd foreslår også en utredning av en ordning der medlemmer i idrettsråd gis rett til fri fra arbeid med lønn for å kunne delta i møter og aktiviteter i regi av idrettsrådet, på lik linje med medlemmer i politisk valgte råd og utvalg etter kommuneloven § 5-2.

Det er flere argumenter for en slik ordning.

- **Styrket samhandling med kommunen:** For å sikre god samhandling mellom idrettsråd og kommunen, er det avgjørende at representanter i idrettsrådene har reell mulighet til å delta i møter og samarbeidsfora, særlig i arbeidstiden.

- **Likebehandling og anerkjennelse:** Idrettsråd er en viktig del av den lokale samfunnsstrukturen og fungerer som bindeledd mellom idrettslagene og kommunen.

Medlemmene bør ha samme rettigheter som politisk valgte representanter, inkludert rett til fri uten trekk i lønn.

- **Frivillighet og bærekraft:** Mange av idrettsrådenes medlemmer er frivillige med ordinære jobber. Uten en slik rett til fri, risikerer vi at viktige stemmer og kompetanse ikke blir representert, noe som svekker både mangfold og kvalitet i arbeidet.

Vi foreslår derfor at Norges idrettsforbund, i samarbeid med relevante myndigheter (f.eks. KS og KUD), arbeider for å få på plass en ordning som gir medlemmer i idrettsråd rett til fri fra arbeid uten trekk i lønn, tilsvarende ordningen for politisk valgte råd og utvalg etter kommuneloven § 5-2.

Spørsmål 2: Samarbeidsavtaler og møteplasser

Dagens ordning er ikke tilstrekkelig. Vi foreslår at det innføres faste møteplasser – eksempelvis årlige idrettsforum – og at samarbeidsavtaler mellom idrettsråd og kommune blir en del av kommunens styringsdokumenter.

Kunnskap fra idrettsrådet bør komme kommunen til gode, særlig innen folkehelse og idrett. Det er viktig å bruke innsikt fra idrettsrådene til å forstå årsaker til frafall og økonomiske barrierer.

I dag har vi en årlig konferanse som omhandler både anlegg og idrettsråd. Det foreslås at denne deles opp i to ulike konferanser, slik at form, innhold og målgruppe gir bedre og mer målrettet kvalitet på samlingene.

Spørsmål 3: Styrking av posisjon i idrettsorganisasjonen

Malvik idrettsråd mener at idrettsrådene må få en styrket og tydeligere rolle i idrettsorganisasjonen, både i oppfølgingen av idrettslagene lokalt og i det idrettspolitiske demokratiet.

Vi foreslår:

- Mer myndighet til å følge opp idrettslagene i egen kommune, særlig innen samhandling, inkluderingsarbeid og anleggspolitikk
- Tilgang til verktøy og systemer for oppfølging og ansvarliggjøring
- Tydelig rolle for idrettskretsene som støtteapparat, med opplæring og ressursdeling
- Egne representanter på Idrettstinget
- Formell deltakelse i regionale og nasjonale fora
- Møte-, forslag- og talerett i idrettslagenes årsmøter
- Mulighet til å fremme saker og forslag på vegne av idrettslagene i kommunen

Det er også behov for en tydeligere rollefordeling og bedre samhandling mellom idrettsrådene og særiddrettene. Mange idrettsråd opplever det som krevende å balansere hensyn til breddeidrett og satsing, særlig når idrettslagene kommer i konflikt med særforbundenes prioriteringer. Her bør det utvikles retningslinjer og arenaer for dialog, slik at idrettsrådene kan bidra til å ivareta helheten og fellesskapet i lokalidretten.

Spørsmål 4: Kompetansekrav for tillitsvalgte

Det er behov for mer målrettet kompetanseutvikling innen:

- Politisk påvirkning og offentlig forvaltning
- Prosjektledelse og økonomistyring
- Inkludering og mangfold
- Kommunikasjon og mediehåndtering

Det må imidlertid ikke stilles formelle kompetansekrav for å sitte i idrettsrådene, da dette kan skape utfordringer for rekruttering.

Vi anbefaler at Norges idrettsforbund utvikler et nasjonalt opplæringsprogram for tillitsvalgte i idrettsråd.